

Példaértékű helyi együttműködés

Ipari háttérű vaskohász technikusképzés indult

A kormány egyre nagyobb szerepet ad át a szakképzés terén a kereskedelmi és iparkamarának. A közelmúltban a médiában tett szakpolitikai nyilatkozatok is a vállalkozási gyakorlatban történő és az ipari háttérű képzések mellett tették le a voksukat.

A téma kezelése Dunaújvárosban példaértékű összefogást eredményezett. A közelmúltban Dunaújvárosban tartott előadást Bihall Tamás, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara oktatásért felelős alelnöke. Ezt követően találkozott a szeptemberben indult ipari háttérű vaskohász technikusképzésben együttműködő felek vezető tisztségviselőivel. Az ISD Dunaferr Zrt.-t Serhiy Klyuchkin humánerőforrás vezérigazgató-helyettes, a Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamarát dr. Kováts Miklós, a szakképzésért is felelős általános alelnök, míg a Bánki Donát Gimnázium és Szakközépiskolát Müller Attila műszaki igazgatóhelyettes képviselte.

A kormányzati szándék teljesül

Az elmúlt év őszén a kormány és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara megállapodást kötött a középszintű szakmai képzések rendszerének átalakítására. Bihall Tamás elmondta, a feladat nagyon nehéz, de nagyon szép is. Lényegében a megállapodás konkrétumait a kamara teljesítette. Ez azt jelenti, hogy a tananyagfejlesztés a százhuszonöt átvett szakmából a megállapodásban szereplő negyvennyolc szakma esetében áprilisig elkészült, ami a teljes tanügyi ív megrajzolását jelenti, tehát azt, hogy mit tanuljanak a gyerekek ahhoz, hogy sikeresen teljesítsék a szakmai és vizsgakövetelményeket. Ebben a munkában vállalati és iskolai szakemberek is részt vettek. Április végén az anyagot átadták a kormányzat részére. A szükséges jogszabályalkotások is megszülettek közel négy hónapos államigazgatási eljárásban. Ez azt jelentette, hogy lehetővé vált a szeptember elsejei bevezetése az iskolarendszerbe ezen szakmák új tananyag szerinti oktatásának. Országosan olyan ezer-ezeröttszáz gyerek tanulja ősztől ez alapján a szakmáját.

A kamara nagyon erőteljesen elkötelezett a pályaválasztás, pályaorientáció terén. Hiszen azt látják, hogy nehezen változik a jelentkezések szerkezete ahhoz képest, amit a gazdaság igényelne. Jelentős pályaorientációs munkára van szükség mind a családok, gyerekek, mind az általános iskolában oktató tanárok bevonásával. Ez a kamara feladata. Tovább folytatják a tanulószerveződések, a gyakorlati képzések ellenőrzésével kapcsolatos munkájukat is. Bihall Tamás szerint ebben az évben a kamara ezt a fajsúlyos feladatrendszerrel sikeresen fogja elvégezni. A szakképzési keretrendszerrel résztvevői egyetértettek abban, hogy a szakmunkásképzés színvonalát emelni kell, hatékony, korszerű szakképző intézményrendszert kell működtetni, versenyképes szakmákat kell oktatni.

Bihall Tamás kiemelte, a kamara egyik nagyon fontos feladata a vállalkozásokkal való kapcsolattartás. Példaértékűnek nevezte az ISD Dunaferr bázisán létrejött ipari háttérű vaskohász technikusképzést Dunaújvárosban.

— A kamara munkájának, sikerének az alapja, hogy legyenek ilyen vállalati, ipari támpontjai. Évek óta mondjuk, hogy a fémipar egy hiányszakmai terület, akkor is, hogyha a magyar kohászat az elmúlt években, évtizedekben visszaszorult. Nem Dunaújvárosban, a Dunaferrnél, de az északi iparvidék, Diósgyőr, Ózd területén. Gyakorlatilag az iskolai oktatás megszűnt. Éppen ezért rendkívül üde színfolt az az együttműködés, amit a Dunaferr, a Bánki Donát szakközépiskola és a kamara hármasa végez, hogy kohászati technikusképzés indult meg. Azt

gondolom, hogy az ilyen típusú ipari alapokon lehet megújítani a szakképzést. Dunaújvárosban a Dunaferrel mellett ehhez bázist adhat a gumiipar, a papíripar is. Kecskeméten a Mercedes, az észak-magyarországi területen a Bosch és nagyon sok magyar kkv képezheti még a bázisát a megújult duális, vagy kamarai fejlesztésű szakképzési rendszernek a jövőben. Rendkívül pozitív ez a folyamat. Én azt vállaltam itt, hogy egyrészt az országos kommunikációban minél több helyen szeretném megemlíteni, hogy itt komoly energia, a vállalat részéről nagy anyagi áldozat, emberi munka, hozzáadott érték jelenik meg, és bizonyára vannak még olyan ügyek, amelyeket el kell rendezni, ezt a kamara lehetőségeivel próbálom segíteni. Hogy minél hamarabb kerüljön be ez a képzés abba a tananyag-fejlesztési körbe, amit saját magunk végezhetünk, és minél inkább szolgálja a finanszírozási rendszer ezeket a típusú képzési formákat. Azt remélem, hogy ez az együttműködés erősödni, bővülni fog, és ezen a területen egyfajta centruma alakul ki a magyarországi fémipari képzéseknek.

Új megoldások az országban elsőként

A 2008 végétől tartó világgazdasági válság hatására az ISD Dunaferrel Zrt. számos intézkedést tett fennmaradása, versenyképességének megtartása érdekében. A válság érintette a társaságcsoport munkaerő-szerkezetét is. A létszámfelvételi korlátozások, a nyugdíjazások következtében kedvezőtlenül változott a cégcsoport szakember-összetétele, csökkent a szakmunkások létszáma, részaránya. Hiányszakmák jelentek meg, amelyek közül a legnagyobb problémát a kohászati szakképzés visszaszorulásával kapcsolatos helyzet okozta.

A kohászat térvesztése, visszaszorulása azt eredményezte, hogy megszűnt a kohászattal kapcsolatos iskolarendszerű szakképzés lehetősége Magyarországon. Ez érvényes a szakmunkásképzésre, a szakközépiskolai képzésre és bizonyos szempontból a felsőoktatásra is. Az ISD Dunaferrel Zrt. humán vezetése azt a feladatot vállalta fel, hogy új formákat és megoldásokat keres idezta fel az indulást Serhiy Klyuchkin, az ISD Dunaferrel Zrt. humán erőforrás vezérigazgató-helyettese.

— Első lépésként a felsőoktatás felé fordult a cégcsoport, a Miskolci Egyetemmel alakított ki ún. kihelyezett ipari tanszéket a vasműben, hogy az alapképzést végző anyamérnökök megismerhessék a metallurgiai folyamatokat, majd a mesterképzésben az anyamérnökök, kohómérnök hallgatók szakdolgozatainak elkészítéséhez szükséges háttérrel is a cég adja azzal a szándékkal, hogy a mérnökök közül többen itt fogadjanak el munkahelyet a végzést követően. A cégcsoport vezetése arra is törekszik, hogy a Dunaújvárosi Főiskolával is hasonló együttműködés alakuljon ki.

A középfokú képzésre egy lehetőség maradt, kezdeményezni a Bánki Donát Gimnázium és Szakközépiskolával a vaskohászati technikusképzés indítását. Túljutva a bonyolult engedélyeztetési folyamaton, szeptembertől elindult a képzés, amelyhez sok segítséget adott az iskola vezetése, valamint a Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara is. Eddig kevésbé gyakorolt módon törekedtünk a tanulók érettségit megelőző informálására. Fialat, ott végzett vezetőket kértünk fel, hogy osztályfőnöki órán adjanak tájékoztatást az ISD Dunaferrel Zrt.-ben folyó munkáról, életükről, mindennapjaikról. A fiatalokat anyagilag is támogatjuk tanulmányi szerződés formájában. A cég szakemberei besegítenek a színvonalas elméleti képzés érdekében, és a gyárban folyik majd a gyakorlati képzés is, félévente változó munkahelyeken. Reméljük, olyan folyamat indult el, amely segíti a cég szakember-utánpótlását ezzel a középiskolai ipari háttérű képzéssel is.

A kamara gesztorálásával

A Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara az elmúlt években már sokat tett azért, hogy a helyi szakemberhiányt minél jobban kezelni lehessen a helyi cégekkel együttműködve. Ezen a téren országosan is előremutató eredményt sikerült elérni a közelmúltban, amelyről dr. Kovács Miklós, a helyi kamara szakképzésért is felelős általános alelnöke adott tájékoztatást.

— Érezve annak jelentőségét, hogy az ország egyik legjelentősebb ipari bázisát felölelő tagsággal rendelkezik a Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara — az acélipar, a papíripar, a gumiiipar területén — már évekkel ezelőtt igyekeztünk a vasmű és más cégek inspirálására, hogy a szakképzést helyi szinten (is) erőteljesen támogassuk. A kormányzat a szakképzés gyakorlatorientált megvalósításáról döntött, a Bánki Donát Gimnázium és Szakközépiskola pedig felkészült rá az iskolai képzésen belül a szükséges akkreditációval. A vasmű részéről nagy igény volt arra, hogy legyenek az operatív gyakorlatot is jól művelő szakemberei, akik a közeljövőben nyugdíjba menők utánpótlását biztosítják. A kamara elnöksége is fontosnak tartotta, hogy legyen egy ipari háttérű vaskohásztechnikus képzés az országban elsőként itt.

Az idei tanévben már el is indult a képzés. A kamara koordinátori szerepet végez, az ISD Dunaferr Zrt. biztosítja a szakképzés ipari háttérét. A Bánki Donát Gimnázium és Szakközépiskola végzi a képzés elméleti irányítását. Az ISD Dunaferr nagyon pozitívan áll hozzá az elindult képzéshez, munkaruhát és sok más képzést támogató feltételt biztosítanak a hallgatóknak, hogy ipari környezetben ismerkedhessenek leendő munkájukkal.

A tananyagok megújításában is komoly szerepet kapott a kamara az átadott szakmák területén. Dunaújvárosi szakemberek segítségével országos szintre emelnénk ezt a szakmai képzést, itt készülnének el az új tananyagok vasműs, bányás és kamarai szakemberek részvételével hiszen ma ez az egyetlen jelentős vaskohászati és acélgéártó bázis hazánkban.

Tradíciók, döntések, ipari igények

A szeptemberben indult technikusképzéssel kapcsolatban megkérdeztük a Bánki középiskola igazgatóhelyettesét, az egyik diákot, valamint a szakmai utánpótlásról, illetve a munkalehetőségekről az egyik gyárvezetőt is.

Az oktatási bázist a Bánki jelenti

Tradíciókra alapozva újította meg korszerű formában vaskohász technikus képzését a Bánki Donát Gimnázium és Szakközépiskola. Müller Attila, az iskola műszaki igazgatóhelyettese elmondta:

— Dunaújvárosban hagyománya volt a kohász technikusképzésnek. A valamikori Kerpely Antal technikum főiskolává nőtte ki magát, helyébe lépett a Bánki, ahol a nyolcvanas évek után, a kilencvenes évek elején jelentkező hiányszakadt meg a képzés. A szüneteltetést megerősítette az Országos Képzési Jegyzék változása is. Egy folyamatosan működő vaskohászati igényli a szakembereket, ezért is indítottuk el 2005-ben a fémipari anyagtechnológusi, technikus képzésünket, amelynek eredményeként két évfolyam végzett. A volt diákok visszajelzéseiből tudjuk, legtöbbször a vasműben helyezkedtek el, és voltak, akik a szakirányban tanultak tovább

főiskolán, illetve a Miskolci Egyetemen. A szakképzési koncepcióváltás szüntette meg ezt a technikus szakot.

Kiderült az elmúlt években, hogy az ISD Dunaferri igényli a vaskohász technikusokat. Magyarországon nincs több olyan iskola, ahol a múltbéli kapocs, a felszerelés, valamint az üzemi háttér meglenne. Kölcsönös volt a szándék mind az ISD Dunaferri, mind az iskola részéről a vaskohász technikus képzés indításában. Érettségihez kötött a vaskohász technikus képzés. A tizenkét fős csoportban volt diákjaink tanulnak. Még az év elején, januárban, februárban jártak az iskolánkban a Dunaferri szakemberei. Tájékoztatták a kohászati szakma sokszínűségéről a diákokat. Beszéltek a Dunaferri kínálta lehetőségekről, a befutható pályákról, megemlézték az ösztöndíjat is. Üzemlátogatást szerveztek az érdeklődőknek, bár a mi tanulóink a tananyaghoz kapcsolódóan jártak már a gyárban.

A technikus képzés hatvan százalékban elméleti alapokat teremt a szakmához, negyven százalékban gyakorlati ismereteket nyújt. Újdonság, hogy nemcsak gyakorlati képzésre járnak a diákok a Dunaferri üzemébe, hanem elméleti oktatásra is a Humán Intézetbe. Kohómérnökök tanítják nekik szerdánként a vaskohászat alapjait, csütörtökönként pedig megnézhetik a gyakorlatban is az iskolapadban hallottakat. A hét többi napját itt töltik, az iskolában. Bízunk a folytatásban is, hogy évről évre lesz egy csoport érettségiző, amely a vaskohászati technikus képzést választja.

Főiskola helyett technikusképzés

Vasműs kapcsolatokról beszélgettünk Novák Krisztiánnal, a vaskohász technikus csoport egyik tanulóival. Daruszentmiklósról jár be az iskolába. Családjában senki sem dolgozott még a vasműben. Miért döntött mégis a vaskohász technikus szak mellett?

— Jó az előképzettségem szakrajzból, mechanikából. Megtetszett a vasmű ajánlata, amelyről a jelentkezési lapok leadása előtt hallottunk az iskolában tartott tájékoztatón. Érdekel a szakma. A főiskola helyett választottam, ahova szerintem felvettek volna. Megbeszéltem a szüleimmel is. Vonzó a biztos munkahely, a további fejlődési, tanulási lehetőség. Tanuló- és ösztöndíj-szerződést kötnek velünk. Bemehettünk üzemlátogatásra. Voltam már ott régebben is, de most tűnt fel igazán, hogy milyen óriási a gyár, város a városban. Lenyűgözött, ahogy több ezer tonnás anyagmennyiségek mozognak. Óriási tudás van a háttérükben. Jó szakemberekkel találkozhattam. Tanulás közben, a gyakorlat során végigjárjuk az üzemeket. Remélem, közben nemcsak én választok munkahelyet, hanem engem is kiválasztanak ígéretes kezdőnek.

Munkalehetőség jó szakembereknek

A nagyolvasztómű vezetése örömmel fogadta a képzés elindítását, hiszen ez a gyártómű az egyike a vállalat azon területeinek, ahol a szakmai utánpótlás biztosítása nehézségekbe ütközik.

— Az utóbbi időszakban az olvasztár szakmunkások, a kohászati technikusok és a kohómérnökök képzése gyakorlatilag megszűnt — mondja Cseh Ferenc, az ISD Dunaferri Zrt. nagyolvasztóművének gyárvezetője. — Számunkra egyre inkább beszűkült annak a lehetősége, hogy képzett szakembereket találjunk a nagyolvasztómű egyes munkaköreibe. Természetesen valamennyire segítséget jelentettek a házon belül megszervezett dunaferri felnőttképzések. Bízom abban, hogy ez a jelenleg indított technikusképzés egy hosszú távú kapcsolat kezdete, és hasznosnak bizonyul a hallgatók és a vállalat számára egyaránt. Abban is biztos vagyok, hogy az oktatók olyan dunaferri szakemberek közül kerülnek ki, akik az elméleti ismeretek mellett a

szakmai tapasztalataikat is átadják a fiataloknak. A nagyolvasztóműből két kollégám is részt vesz oktatóként a képzésben. Ami pedig a jövőt illeti, a végzett vaskohászati technikusokat több munkakörben is jó lehetőségek várják nálunk.